

Електронна газета

Риторична культура вчителя-оратора

Розділи:

1. Харизма вчителя-оратора.
2. Словесний «ключ» вчителя-оратора.

*Шановні читачі, поціновувачі золотослова,
майбутні педагоги та оратори!*

Хто ми? Ми – вчителі. Учителі рідного слова, яке карбується в серцях дітей ще від народження, передається генетичним кодом

з покоління в покоління. Ще В. Сухомлинський писав: «Учитель – перший і головний світоч в інтелектуальному житті школяра: він пробуджує в дитини жадобу до знань, повагу до науки, культури, освіти».

Але ж навіть із власного досвіду ми з вами знаємо, що, на превеликий жаль, не кожен учитель може достукатися до дітей. Й одна, найімовірніша з таких причин, це невміння говорити, донести потрібну думку, змусити замислитися.

Нізамі Гянджеві виразив подану вище думку: «Слово, яке йде від серця, проникає в серце». Ми, вчителі, маємо на меті достукатися до юних сердець, відкрити в них той вогник, який має розгорітися згодом. Зробити це, найперш, потрібно силою слова. Це і є однією з основних віх фахової підготовки вчителя-словесника.

З повагою – студенти 231 та 232 групи
факультету іноземної та слов'янської
філології

Харизма вчителя-оратора

Харизма вчителя-оратора

Особистість викладача – головний фактор успішності, а також використання методів освічення, навіювання, переконання; особливо його ерудиція, педагогічна майстерність, мовна культура, стиль життя, манери, міміка, педагогічний такт. Викладач повинен сам щиро вірити в те, в чому переконує вихованця, бути емоційним; одночасно слід уникати фальшивого пафосу, відірваності від конкретних потреб, інтересів людей.

Як зазначав К. Д. Ушинський «Учень – це не посудина, яку потрібно наповнити знаннями, а факел, який треба запалити». Чи згодні ви з таким твердженням? Я вважаю, що результати, яких ми досягаємо в житті, у великій мірі залежать від того, як ми вміємо знаходити спільну мову з оточуючими нас людьми, наша манера спілкування з ними, і як вони на це реагують.

Деякі психологи вважають харизму вродженою якістю, інші стверджують, що людина може розвинути в собі харизму сама. Харизматичний лідер – це людина, яка може вести не за собою, а вести себе, бути прикладом для вихованців. Як говорив французький письменник і педагог Жозеф Жубер «Виховувати не повчанням, а власним прикладом». Тобто – ця людина – господар свого життя, своїх емоцій, навичок, досвіду. Однак, підвищувати свою харизматичність має сенс лише в тому випадку, якщо є бажання самому керувати власним життям і більш ефективно досягати цілей. Якщо ж цих завдань немає, то не потрібна і харизматичність – бути залежним у більшості випадків набагато зручніше і спокійніше. Але стати ефективним керівником, наставником для своїх вихованців – навряд чи.

Давати людям мету і вести їх до неї може тільки вихованця збільшують потужність харизми. І це впливає на оточуючих. Як нам відомо В. Сухомлинський створив модель школи з гуманними гармонійними стосунками, що відома в сучасній педагогіці як «школа радості», наголошував: «Вірте в талант і творчі сили кожного вихованця!». Ця модель є ефективною і у вищих навчальних закладах.

У контексті формування соціокультурного простору майбутнього фахівця головними якостями викладача

визначаємо його харизматичні лідерські здібності.

Хто, на вашу думку, лідер? Який він? У багатьох людей в уявленні поняття «лідер» – це першість, або посада, яку людина займає. Ми ж говоримо про лідерство внутрішнє як лідер. Духовність, позитивне мислення і віра в свої сили і сили кожного стратегію життя, що допомагає людині досягати більших успіхів, реалізувати себе в повній мірі, можливо впливати на групу, яка шукає собі лідера в певній ситуації. Людина, яка могла б повести за собою і показати приклад. Якщо ми будемо ставити мету і будемо її досягати, то і будемо створювати враження харизматичного лідера.

У тлумачному словнику української мови «харизма» визначається як божий дар, милість. Високий авторитет, заснований на винятковому поєднанні лідерства і вміння вести за собою. Вибір лідера – це прекрасна можливість самовдосконалення. Це тренінг довжиною в життя, це постійний тонус. Учні оцінять людину, яка добре робить свою справу, бере на себе відповідальність, починає амбіційні проекти, мотивує до діяльності, допомагає їм, наставляє їх.

Тож давайте брати на себе відповідальність за найкращий результат у дорученій сфері діяльності, виконувати свою частину роботи, робити свій вклад у спільну справу, бути позитивно налаштованими і одухотвореними. Зазначимо дві складові: проявляти ініціативу і брати на себе відповідальність. Більше ініціативи – більше відповідальності!

Отже, харизма є не лише невід’ємною частиною образу лідера, а й інструментом впливу та управління, тому мистецтво і техніка створення образу полягає в тому, щоб зрозуміти, що саме є привабливим для інших, пізнати себе і привести у відповідність свій образ.

Хулап Наталія, 232 група

Харизма вчителя-оратора

Мистецтво управляти умами...

Красномовство! Як багато разів ми вже чули це слово. Знаємо, що це мистецтво виголошення промов, це публічні виступи, це намагання донести щось до аудиторії, у чомусь її переконати. Скажете, що ж тут особливого... навіщо воно?! Але чи могли Ви подумати, що за допомогою різних ораторських засобів можна керувати своїми слухачами? Так, красномовство – це і вміння гарно говорити, красиво оформлювати свої думки. І саме це нас приваблює. Тому, вже з цієї хвилини я закликаю Вас до вивчення культури мови та красномовства.

А чи помічали Ви, як красномовці вміло маніпулюють нами, наприклад, політики? Ні? Та просто поспостерігайте, як часто ми погоджуємося на неприйнятні умови, як часто вдома ми їх засуджуємо чи критикуємо, а коли настав час їм говорити – слухаємо з подивуванням, не відриваючи очей, і віримо всім обіцянкам. Ось згадайте передвиборчі агітації: як ми, мимоволі, починаємо вірити в сказане і йдемо ставити галочку на папірцях. У чому ж справа? А в тому, що наші

політики бездоганні оратори, які знають безліч психологічних прийомів впливу на слухачів.

Але не тільки політика користується надбаннями ораторського мистецтва. Це можете зробити і Ви! Якщо Ви вчитель, і хочете вчити своїх учнів не лише гарно, ґрунтовно, але й цікаво – то Вам дорога до красномовства. Чи, можливо, Ви журналіст, і бажаєте, аби вашому сюжету, кадру повірили і пройнялися до глибини душі – Вам також до красномовства. Чи просто хочете, аби ваші думки сприйняли, підтримали, навіть якщо вони суперечать правилам цілого суспільства, – тут також знадобиться красномовство.

На кінець скажу, що кожен, хто вміє красно говорити, тим чи іншим способом володіє, так, саме володіє аудиторією. Красномовство є мистецтво управляти умами, а який вплив на слухачів здійснюватимете Ви, – вирішувати лише Вам!

Зякун Аліна, 232 група

Невидима енергія з видимим ефектом

Харизма! Що за диво слово? Не випадково диво, адже з грецької буквально перекладається як «дар». Відомий політичний діяч, оратор Мартін Лютер Кінґ говорив: «Кожна людина має відчуття, що вона мусить знайти свою життєву місію». А бути вчителем – це покликання?

Так. Адже учитель – найдавніша професія, представники якої зобов'язані не лише дати освіту, а й зберегти людське в людині, передати те найкраще, що виробило людство протягом своєї історії, нинішнім і майбутнім поколінням.

Маючи таку велику відповідальність, педагог повинен бути оригінальним, щоб знайти ключ до голови і серця кожного учня. З цим завданням впорається лише харизматичний вчитель, який зможе стати авторитетом для дитини. Згадайте своїх педагогів, які вони? Чи мають ... (продовження на с. 4)

Харизма вчителя-оратора

... родзинки у своїй сфері діяльності? Чи можете ви в них чомусь повчитися? Як подають матеріал – сухо чи емоційно? Чи роблять це натхненно і з майстерністю, демонструючи багатство, виразність, гнучкість і блиск мовлення? Якщо так, то такі педагоги – майстри своєї справи і гарно володіють харизмою викладача-оратора.

Майбутні вчителі, ви повинні стати філософами, митцями і ораторами, тому любіть свою справу! Зумійте подати навчальний матеріал так, щоб закохати в навчання підростаюче покоління. Станьте справжніми харизматичними вчителями. Залишайтеся високоморальними, будьте

освіченими та глибокоерудованими, щоб мати змогу сягнути за межі свого безпосереднього предмета. Обов'язково змістовно, правильно, по-особливому демонструйте свої думки та увиразнюйте мовлення. Лише так ви позитивно впливатимете на учнів!

Отже, як зазначає знавець мистецтва М. Вільямсон: «Харизма - це іскорка в людині, яку не купиш за гроші. Це невидима енергія з видимим ефектом». Саме таке сяйво в душі повинен мати справжній педагог!

Руденко Юлія, 231 група

Що є харизма для вчителя?

Учитель – це актор, невід'ємною рисою якого є харизма.

Харизма – це слово для багатьох несе в собі містичну таємницю. Що ж таке харизма і що значить «харизматична людина»? Харизма – це особистісна якість, яка дозволяє людині легко і невимушено реалізовувати себе у житті лідером, впливати на оточуючих, прищеплюючи їм свою ідеологію, мотивувати їх до дії.

Що можна знайти спільного у більшості харизматичних людей – справжніх володарів такої якості як харизма? Майстерне володіння ораторським мистецтвом.

Професія педагога наближена до професії артиста. Урок інколи називають «театром одного актора». Однак для актора сценарист пише сценарій, режисер допомагає під час репетицій, інші працівники – в оформленні сцени, освітленні, музичному супроводі. А вчитель одночасно і сценарист, і режисер, і постановник, і актор, який щодня ставить не один, а кілька спектаклів. Які вчителі імпонують дітям? Звісно, красиві і охайні, дотепні і розумні, з витонченим смаком та почуттям гумору і з прекрасним володінням мистецтва слова. До такого вчителя дітям хочеться

йти на урок, хочеться вчити його предмет, і, як результат, саме з цього предмета знання учнів є найглибшими, а оцінки – найвищими.

Дорогі майбутні педагоги, ніколи не перетворюйте свої виступи в нудні лекції, відчувайте моменти, коли доречно отримати зворотній зв'язок від своїх слухачів. Не вдавайтеся до заздалегідь підготовлених записів виступів, а презентації та слайди використовуйте в якості декорацій. Любіть живу мову та намагайтеся постійно перебувати у контакті зі своєю аудиторією.

Отже, харизма – це індивідуальний талант людини. Навряд чи харизму можна розвинути в собі, прочитавши кілька хитромудрих книг або поспостерігавши за відомими харизматичними лідерами світового рівня. Харизму органічно доповнюють чистота та правильність мови, що створюють в особі вчителя індивідуальність.

Суботіна Аліна, 231 група

Словесний ключ вчителя-оратора

Скарбниці золотослова

«Чимало скарбниць у світі відкривається, як Сезам казкового Алі-Баби, словесним ключем» (А. Ван-Дейк)

На сучасному етапі вміння користуватися словесним ключем є дуже цінним. Адже життя сучасної успішної людини вимагає активних мовних дій і вміння говорити переконливо. Мова – це основний інструмент діяльності не тільки викладача, політика, юриста, а й будь-якого іншого працівника гуманітарної сфери, кожного активного громадянина країни. Ігнорування цієї очевидної істини призводить до повної відсутності вміння вести діалог, дискусії в різних ситуаціях, нездатності побудувати монолог, призначений саме для даної аудиторії, виголосити урочисту промову, домогтися прийняття аудиторією своїх ідей.

Чому ж володіння знаннями риторики є важливим для всіх нас? Чи знайома вам казка про Алі-Бабу та відкриття печери Сезам чарівним словом? Подібним засобом слугують навички риторики, за допомогою яких ми можемо впливати на співрозмовника, схилити його до певної думки або ж просто вражати та очаровувати на зустрічах під час спілкування.

Перш за все, одна із скарбниць, яку може відкрити риторика – це скарбниця особистісного розвитку. Сподіваюся, ви погодитесь зі мною, що це важлива скарбниця. Відомий психофізіолог Л. П. Гримак зазначав, що систематичне спілкування з людьми є «обов'язковою умовою повноцінного розвитку особистості. Воно сприяє встановленню соматичної і психологічної рівноваги, зниженню гостроти конфліктів, що виникають, зняттю стресових станів, підвищенню оцінки власної соціальної значущості». Вивчення риторики сприяє загальному розвитку особистості, спирається на багатство духовного світу молодшої людини, формує риторичні вміння й навички, спрямована на активність у суспільному житті.

Друга скарбниця, яка нам відкриється – успішна професійна діяльність. Уміння складати й виголосувати промови необхідне як правнику (риторика й виникла як мистецтво складання судових промов), так і лікарю, який спілкується з

з хворими, колегами, молодшим медичним персоналом, родичами пацієнтів тощо. Політик, що говорить грамотно й переконливо, викликає повагу й довіру громадян, тоді як ті політичні діячі, які не приділяють уваги цьому вмінню, легко потрапляють у будь-які неприємні ситуації. Скажімо, адвокат або прокурор. Безумовно, вони досягають своїх професійних цілей через промову (все інше є лише підготовка до неї), яку виграють або ні на процесі. Це професійна ораторська діяльність. У суді, який претендує на об'єктивність, прокурор має довести обґрунтованість звинувачення, а у адвоката є реальна можливість переконати суддів у справедливості своїх доводів.

Про вміння користуватися словесним ключем професійній діяльності Платон писав: "Я стверджую, що якби в будь-яке місто прибули оратор та лікар і якби у народному зібранні чи в будь-якому іншому зібранні зайшла суперечка, кого з двох вибрати лікарем, то на лікаря ніхто б і дивитися не став, а вибрали б того, хто володіє словом, – варто було б йому лише побажати ... Оратор здатний виступати проти будь-якого супротивника і з будь-якого приводу так, що переконає натовп швидше будь-якого іншого...".

Третя скарбниця – стосунки з вашим оточенням: родиною, співробітниками, друзями та з людьми, з якими ви контактуєте. Іржі Томан, автор книги «Мистецтво говорити», стверджує, що людина, яка вміє говорити, володіти тим самим «словесним ключем», може легко встановити стосунки з близькими, з іншими людьми, які її оточують, знайти справжніх друзів, товаришів, супутника в житті. Завдяки цьому вона дістає задоволення від життя. «Адже самотні люди щасливими не бувають».

Тому, ми мали змогу переконатися, що «словесний ключ» відкриє нам немало скарбниць. Але для того, щоб його знайти, потрібно плідно працювати і не опускати рук. Прикладом... (продовження на с. 6)

Словесний ключ вчителя-оратора

.. наполегливості у вивченні риторики був Демосфен. Цікавим виявився факт (сподіваюся що таким він буде і для вас), що відомий оратор Демосфен не одразу був великим майстром промов. Демосфен із самого дитинства був кволим і хворобливим. Одного разу він побачив виступ відомого оратора Калістрата і, захоплений силою слова, присвятив увесь свій час вправам із красномовства, щоб з часом і самому стати оратором. Він улаштував собі в підземеллі кімнату для занять, де вчився акторської гри й зміцнював голос, а часто усамітнювався на два-три місяці, поголивши собі половину голови, щоб із сорому неможливо було вийти надвір, навіть якщо дуже захочеться. Неясну, шепеляву вимову він виправив, вкладаючи до рота камінці й читаючи напам'ять уривки з поезій, а голос укріплював бігом, розмовою на крутосхилах і тим, що, не переводячи дихання, промовляв декілька віршів або довгі фрази.

Отже, «словесний ключ» допоможе нам бути розвиненою особистістю, успішним фахівцем та людиною, яка отримує насолоду від життя.

Середа Богдана,
231 група

Люди схожі на слова

Мабуть, кожен із нас хоча б раз у житті замислювався над сенсом свого існування і прагнув усвідомити своє призначення у світі. Щоб життя було не порожнім, а цілеспрямованим, ми випробовуємо себе в різних галузях, шукаємо мету свого життя.

Хтось уявляє себе відомим політиком, хтось – визначним митцем, а хтось – вчителем, актором, фахівцем своєї справи. Але майже всі прагнуть досягти успіху, бути значимими для суспільства. Відомий давньогрецький мислитель Сократ вбачав у людині головний предмет філософського пізнання. А особливу увагу приділяв самопізнанню. «Пізнай самого себе!» – улюблений вислів Сократа.

Красне слово – золотий ключ

Чи цінуємо ми слова, які вживаємо щодня? Чи задумуємося над тим, що ми кажемо? А чи замислювались Ви колись про те, що слова – ключі від людських сердець?

Мова є одним із ключів до пізнання себе та світу. Мова – величне та могутнє знаряддя впливу на розум і, як наслідок, на вчинки людини. За допомогою мови можна виражати свої почуття підбадьорювати когось, але також словом можна поранити образити і навіть знищити.

Але найголовніша функція слова, особливо правдивого, гарного та переконливого, – здатність впливати на людей. У цьому і полягає важливість риторики (того ж красномовства): за допомогою красного, майстерно підбраного слова, вона може навчити, розрадити, розчулити, довести до сліз або просто донести нам те, що може докорінно змінити наші погляди на певну ситуацію чи факт або ж навіть на світогляд та життя.

Отже, слово – як ключ, допомагає нам відкрити голови і душі людей, які його чують, допомогти їм змінитися на краще, переосмислити себе.

Любімо нашу мову та бережімо її «золоті ключі»!

Ворожбит Тетяна, 232 група

Він вважав, що завдяки розуму людина здатна мати загальне, достовірне знання. Однак його не можна отримати в готовому вигляді, а треба здобути власними зусиллями.

У притчах ми зустрічаємо такі цікаві слова: «Блаженна людина, що мудрість знайшла, і людина, що розум одержала». А що для вас означають ці слова?

Одним з найбільш славетних синів України, який всім відомий, є Г. Сковорода. Цей видатний філософ вів напрочуд просте життя, але прагнув показати своїм співвітчизникам шлях до спокою, злагоди та щастя, так звану стежку до «сродної праці».... (продовження на с. 7)

Словесний ключ вчителя-оратора

...На думку письменника сродною працею можна вважати тільки ту, від якої людина отримує задоволення. Це те, без чого неможливо уявити життя, те, до чого в людини лежить душа. У творах Г. Сковороди можна зустріти багато яскравих прикладів сродної праці. Для прикладу згадайте байку «Бджола та Шершень». У силі зазначено: «Шершень – се образ людей, котрі живуть крадіжкою чужого і народжені на те тільки, щоб їсти, пити і таке інше. А бджола – се символ мудрої людини, яка у природженому ділі трудиться.»

Де беруться такі «шершні»? Хто їх зростив? Василь Сухомлинський зауважив «Учитель – перший і головний світоч в інтелектуальному житті школяра; він пробуджує в дитині жадобу знань, повагу до науки, культури, освіти».

Як і всяка кваліфікована, цілеспрямована, планомірна й систематична праця, виховання людини є професією тонкою і схожою на крихкий порцелян. Адже, ми маємо справу з найскладнішим, неоціненним, найдорожчим, що є на планеті, – з людиною. Від нас, від нашого вміння, майстерності, мистецтва, мудрості залежить її життя, здоров'я, розум, характер, воля, громадянське й інтелектуальне обличчя, її

місце і роль у житті, її щастя.

Хоча кінцевий результат педагогічної праці можна побачити не відразу, а через дуже тривалий час. Те, що ви зробили, сказали, зуміли прищепити дитині, інколи виявляється через п'ять – десять років, і може стати вирішальним у її житті.

Потрібно творити добро й безкорисливо віддавати своє душевне тепло тим, хто цього потребує. Саме любов робить людину людиною: підносить її, кличе на подвиги, звеличує духовно. Любити ближнього, свою мову, культуру, свій народ, Батьківщину – обов'язок кожного громадянина.

Порушує проблему призначення людини на землі й Іван Франко у поемі «Іван Вишенський», стверджуючи, що шлях до духовної висоти, пройдений одним, повинен стати дороговказом для інших.

Нам потрібно закарбувати золотими нитками на серці слова відомого П'єра Буаста: «Люди схожі на слова: якщо не поставити їх на потрібне місце, вони втрачають своє значення». А ви на потрібному місці?

Бовкун Марина, 232 група

Перед Словом усі рівні

Мова – національний скарб. З ним треба поводитись дбайливо – примножувати й вдосконалювати. Адже перед словом усі рівні. Перед Словом рівні, як перед світом: перед небом, землею і сонцем . . . І мова на кожний народ одна, яка всіх урівнює, не знає і не визнає жодної соціальної диференціації, жодного ідеологічного поділу.

Погодьтеся, що мова є справжньою п'ятою ефірною стихією світу. Як говорив відомий мовознавець Іван Огієнко: «Мова – це форма нашого життя, життя культурного і національного, це форма нашого організування». Мова – душа кожної національності, її найцінніший скарб.... У мові наша стара і нова культура, ознака нашого національного визнання. Літературна мова

виникла на основі мови загальнонародної. Загальнонародна мова – це сукупність усіх слів, усіх граматичних форм, усіх особливостей вимови людей, що розмовляють українською як рідною. Сюди входять діалекти, жаргони, літературна мова, тобто все, що перебуває в мовному спілкуванні народу.

Слова можуть втрачати свою цінність, якщо ми кидаємо їх на вітер.

Так чи мають люди право нехтувати мовою, не замислюючись над сенсом сказаного?

І завершити варто такими словами Василя Голобородька: «Мова вмирає, коли наступне покоління втрачає розуміння значення слів!». Цінуйте, бережіть вартість слів, бо сказаного слова ти – раб, а не сказаного – володар.

Огієнко Дар'я, 232 група

Словесний ключ вчителя-оратора

Хто ти у тексті людства?

Люди схожі на слова: якщо не поставити їх на своє місце, вони втрачають своє значення. (П. Буаст)

Не можна не згодитися зі словами французького лексикографа, поета П'єра Буаста.

Дійсно, слово нічого не варте, якщо в ньому немає сенсу, адже це те, що людина прагне знайти протягом усього свого життя. Отак і в нас самих має бути сенс. А щоб цього досягти, варто лише напружити мізки і уявити, де твоє місце в цьому світі, чого ти прагнеш і що хочеш.

Пуста людина несе в собі забуття. Вона *не прожила*, а *проіснувала* невідь для чого, невідь для кого. Її можна назвати плямою, пробілом у суспільстві-тексті. Наш соціум – це і є ціла книга історії людства, і кожен тут займає *своє* місце, грає *свою* роль. Є і головні члени речення – діячі історії, президенти держав, лідери, реформатори, першовідкривачі) – і другорядні – народ, так звана сіра маса.

Але не варто, шановні колеги, уважати це за особисте приниження, адже всі ми, досвідчені філологи, знаємо, що, постав додаток у називний відмінок – і матимеш підмет, а то й присудок. Варто вставити один-єдиний прийменник, і підмет стане обставиною. Ось воно – значення слова, значення людини. Усе залежить від нас самих, ким

ми будемо у цьому тексті, в цій епопеї історії людства.

Пам'ятайте, ми самі пишемо свою історію, тому маємо повне право на місце, гідне кожного з нас. Складна система людських ідеалів та цінностей формує в кожному з нас установки на ті чи інші цілі, прагнення.

Від того, *як і що* ми думаємо, і залежить наше значення на землі. Самовдосконалення, самоформування, самоусвідомлення – ось ті рушії, які допоможуть кожному з нас знайти *своє* місце в цьому житті.

Е. М. Ремарк одного разу сказав: «Мені захотілося співставити собі самому мене, яким я є, – і мене, яким я мав би стати».

Отож, бажаю вам, шановні колеги, щоб у кожного з вас це співставлення якнайскоріше набуло значення тотожності. Щоб усі ваші цілі були досягнуті, а ви займали чільне місце у книзі історії життя. А от ким бути – підметом, означенням чи, може, пробілом – вирішувати тільки кожному з вас.

Котик Віта, 232 група

Слово до слова – зложиться мова

Українське народне прислів'я говорить: «Слово до слова – зложиться мова». А й справді, кожне слово – певна цеглинка у великій споруді мови. Від якісної та міцної цегли залежить, чи буде будівля довговічною, теплою, затишною для її мешканців. А від уміння грамотно, влучно вживати слова залежить культура мовлення кожного.

Пам'ятаєте біблійний вислів «Спочатку було слово...»? Книга книг не випадково приділяє слову виключне значення, адже саме в слові закарбована пам'ять минулих століть, списується сьогодення та створюються мрії про майбутнє. Адже у вогні часу горять храми, фортеці... (продовження на с. 9)

Словесний ключ вчителя-оратора

...пергаменти літописів, розсипається на порох матеріальна культура. Та залишається єдине в первозданному вигляді – рідне слово. Усім нам відомо з історії, як українське слово вбивали, відбирали, але воно пробивалося і непокорене ніким, тягнулося до свободи.

Класична українська література, починаючи від Котляревського та Шевченка, показала всім приклад того, як треба ставитися до живого слова. Навіть коли ми говоримо про майстерність письменника, ми насамперед маємо на увазі його вміння сприймати і відчувати народне слово душею, всю його красу та розмаїття. Літературні твори взагалі з'являються завдяки тому, що є люди, які володіють даром мистецтва слова. Але цей дар є у кожному з нас. І кожен має його зберігати, розвивати. А особливо ми – майбутні вчителі-словесники.

Слово – це наш постійний супутник у житті. І тільки від нас залежить, які слова ми обираємо під час спілкування з іншими. Погодьтеся, що слова – це головна рушійна сила, яка приводить в дію добро та зло. Тому ми маємо бути обережні у виборі слів... Слово має бути щирим і добрим. Слово має надихати!

Колись мудреці запитали Цицерона: «Коли б ти став імператором, то який перший закон ти запропонував би сенату прийняти?». І Цицерон відповів: «Це був би закон про відповідальність за свої слова».

Тож давайте візьмемо відповідальність і почнемо піклуватися про кожне слово! І тоді наша рідна українська мова заспіває не тужну пісню, а солов'їну.

Валюх Рената, 232 група

Навіщо «красно говорити»?

«Чимало скарбниць у світі відкривається, як Сезам казкового Алі-Баби, словесним ключем», – сказав американський актор Пол Ван-Дайк, а Наполеон твердив: «Хто не вміє говорити, кар'єру не зробить». Чи дійсно слово володіє такою великою силою? Спробуємо відповісти на це запитання.

Нині настав час відродження національної культурної спадщини, зокрема й риторичної, чарівного народного золотослова, у якому відбито дивосвіт українського менталітету і світовідчуття, який подарував світу титанів думки, слова, духу – Тараса Шевченка, Григорія Сковороду, Петра Могили, Феофана Прокоповича та інших просвітителів-гуманістів. Класичні науки (філософія, логіка, риторика) з найдавніших часів були основоположними загальноосвітніми дисциплінами, бо слугували вихованню всебічно і гармонійно розвиненої людини. Риторика універсальна, вона потрібна в усіх галузях професійного навчання, в усіх сферах суспільного життя, бо суспільство омовлене –

немає суспільства без мови. Актуальність риторики як лінгвістичної науки зумовлюється універсальністю й феноменальністю самої мови, адже мова підносить людину над світом природи, виділяє її як інтелектуальний феномен, який здатний пізнавати, освоювати і творити світ, можливість людині реалізувати себе як духовну особистість. Знецінення мови знецінює її носіїв – мовців, знецінює націю і її духовну культуру.

Як часто нам доводиться стикатися із невмінням вести розмову, непрофесійним мовленням на телебаченні та радіо, відвертим суржилом на громадських виступах? Мабуть, кожен із присутніх був свідком одного з цих явищ. Уміння користуватися словом справляє позитивне враження на оточуючих, викликає довіру. Чисту, правильну вимову приємно слухати та брати за приклад, аніж спостерігати за «ораторськими муками» на різних виступах. Універсальність риторики полягає у її необхідності людині будь-якої професії, бо уміння управляти своїм (продовження на с. 10)

Словесний ключ вчителя-оратора

...мисленням і мовленням, як правило, дає можливість людині повніше реалізувати себе, свої здібності. Це – основа професіоналізму. Неабияку роль відіграє у мовленні вміння користуватися словесними зворотами, художніми засобами. М. В. Ломоносов великого значення надавав художнім елементам в ораторському мистецтві. Вміння «красно говорити», на його думку, «перевищує багато мистецтв». Важко не погодитися зі словами відомого вченого, адже доречне використання цитат, порівнянь, прикладів показує людину як гарного та досвідченого оратора. Також те, наскільки красиво і впевнено ми говоримо, залежить в першу чергу від нашого внутрішнього стану. Уміння подолати в собі страх і невпевненість, привести думки і почуття у стан гармонії, здатність налаштуватися на потрібний

лад – усе це відбивається на нашій мові, міміці і жестах. Впевненість найчастіше надає ретельна підготовка до виступу, розуміння, чого можна чекати від співрозмовника, і знання, як виділити сильні і завуалювати слабкі сторони. Недарма навіть найдосвідченіший оратор при підготовці продумує не тільки головну частину виступу, але і такі моменти, як жести, поза, міміка, зовнішній образ.

Отже, словом можна здобути як добру, так і ганебну славу. Вміння правильно говорити важливе для людини будь-якого віку та професії. Мова – ключ до здобуття поваги, успіху та професії, яка буде приносити задоволення. Тож плекаймо власні ораторські здібності, вимову, аби щодня ставати кращими.

Дворнік Ганна, 232 група

У чому сила твого слова?

Чимало скарбниць у світі відкривається, як Сезам казкового Алі-Баби, словесним ключем (А. Ван Дейк).

Як мало слів, а як багато сенсу, чи не так? Щодня ми виголошуємо незчисленну кількість слів по відношенню до різних людей, речей, подій, станів, явищ, але чого нам коштує виразити свої справжні емоції, почуття, надії та сподівання тим, кому це дійсно важливо?

А чи задумувався хоч коли-небудь хтось із вас над тим, що є слово?

Гезлітт вважає, що слово – єдине, що буде жити вічно. А й дійсно, адже ми так багато знаємо про написи первісних людей на стінах печер, про збережені літописні списки та літературні твори, які й зараз вражають нас своєю неперевершеною та досконалістю. Слово закарбовується в пам'яті людини на все життя, і не лише окремого індивіда, а й народу, нації, і взагалі всього суспільства. Воно передається від покоління до покоління як неоціненний скарб, за допомогою якого нам відкриваються всі двері на

шляху особистісного зростання.

Згадайте, як в дитинстві батьки вчили нас «чарівним словам» таким як дякую, будь ласка, вибачте та безлічі інших, які давали можливість отримати щось таке бажане, потаємне та омріяне. Адже, «слово – найвеличніший володар: видом мале й непомітне, а справи творить чудові», як зазначав Георгій.

Чи замислювались ви коли-небудь над силою слова? Адже ми живемо вже в XXI столітті, й нині комунікація відіграє важливу роль у людських стосунках. Зараз ми всі спілкуємося не особисто при зустрічі, а за допомогою листів та повідомлень в мережі інтернет. Сучасне покоління забуває про переваги живого спілкування та виражає свої емоції за допомогою різноманітних смайлів та мемів у соцмережах. На основі сказаного, послухайте, будь ласка, думку Паоло Мантегацца... (продовження на с. 11)

Словесний ключ вчителя-оратора

...який говорив, що «усне мовлення – одне з найсильніших знарядь людини... Між книгою прочитаною і книгою переказаною немає ніякої різниці в ідеях; але ці ідеї, які виходять із вуст натхненної ними людини, доходять до мозку натовпу за допомогою вуха, яке є широкою дорогою до чуття... Слово вимовлене має значення переважно апостоличне: його бачать, його відчувають, воно є животрепетним і схоплюється цілком, просякнуте враженнями й поступом людського духу.»

Звісно, дехто з вас може заперечити цю думку, адже, вивчаючи українську літературу, ми неодноразово переконувались, що за допомогою писемного мовлення також можна зазирнути до найпотаємніших куточків людської душі, проте потрібно зауважити, що не кожному письменнику вдається так сильно писати. Потрібно бути справжнім майстром пера, аби своїми творами схвилювати читача та викликали в нього справжні, відверті емоції та почуття. Проте, якими б гарними словами ви не писали, які мовні засоби не використовували, неможливо досягти справжнього успіху без гучного та виразного втілення їх у життя. Стосовно цього слушною є думка Жана де Лабрюєра: «Якою великою є перевага живого слова перед написаним! Люди зачаровуються жестом, голосом, усією навколишньою обстановкою... Якщо вони хоч трохи прихильні до мовця, вони спочатку захоплюються, а потім уже прагнуть зрозуміти, що він говорить... У письменника немає таких палких прихильників: його твір читають у вільний час у селі чи в тиші кабінету; люди не збираються разом, щоб йому аплодувати... хоч би якою гарною була його книга, її читають із упередженою думкою, що вона є посередньою... це не звуки, які тануть у повітрі й забуваються: що написано, того не зітреш. З такою думкою важко сперечатися, чи не так?

На заняттях з риторики ми неодноразово звертали на це увагу та кожного разу наголошуємо, що необхідно мати безпосередній зв'язок, контакт зі слухачем, аби отримати бажаний результат від розмови.

Сьогодні ми вже наголошували, що за допомогою слова нам відкриваються всі двері в цьому широкому світі, навіть найвеличніші брами, головне – правильно підібрати необхідний ключ. А чи вмієте ви виконувати словесні ключі?

Одним із таких визначних ковалів є Василь Симоненко. Ще в шкільні роки він полонив нашу душу своєю поезією «Ти знаєш, що ти людина?»:

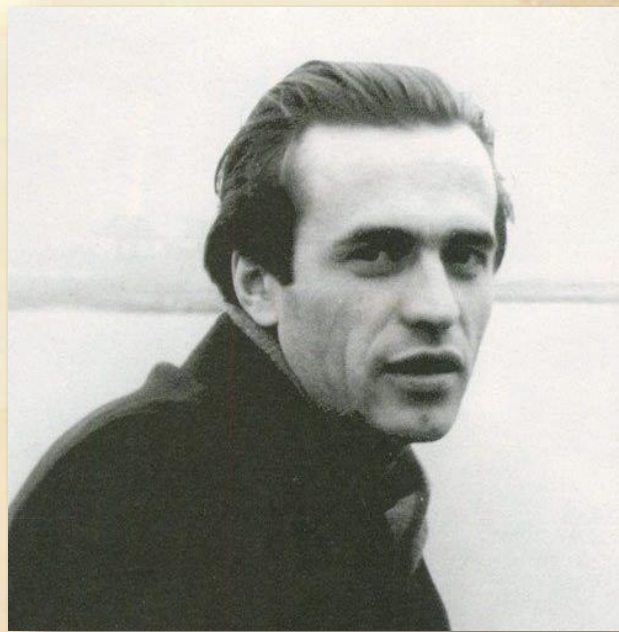
Ти знаєш, що ти — людина?

Ти знаєш про це чи ні?

Усмішка твоя — єдина,

Мука твоя — єдина,

Очі твої — одні.

На перший погляд це такі прості, але водночас такі сильні слова, які потрапляють нам прямо в серце й змінюють хід наших думок. Адже, прослухавши цей уривок, ми мимоволі по-іншому розставляємо свої пріоритети в житті, бо приходить розуміння того, що ми дійсно всі неповторні та унікальні за своєю природою. Ось як декілька звичайних слів у правильній послідовності можуть повністю перевернути наше уявлення про себе. А все це тому, що Василь Симоненко – справжній майстер словесних ключів... (продовження на с. 12)

Словесний ключ вчителя-оратора

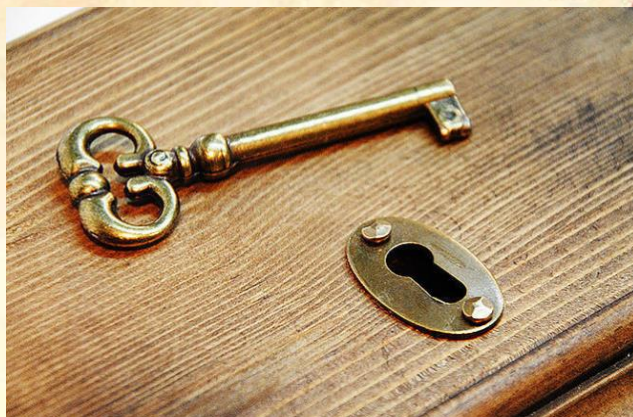
...А чи легко вам знайти саме ті слова, які необхідні близькій людині в тій чи іншій ситуації, щоб її розрадити та допомогти?

Це великий талант, проте ним володіє кожен з нас у більшій чи меншій мірі, в залежності від того скільки докладено зусиль. Сильвіо Пелліко говорив: «Животворне слово людини справляє на нас таку дію, яку не справляють ні книги, ні роздуми; воно сильніше вражає душу, глибше вкорінює в неї враження.» І дійсно, щирі слова, які промовляють від серця залишаються в нашій пам'яті на все життя та зігрівають нашу душу в найлютіші морози.

Пригадайте ті моменти, коли вам було неймовірно тяжко, коли ваші внутрішні переживання полонили все навкруги й ви не помічали нічого, окрім свого смутку, і на допомогу вам приходила мама, яка легким порухом руки та ніжних вуст заспокоювала ваші тривоги та відкривала очі на широкий та яскравий світ.

Таких прикладів можна наводити безліч, адже у хвилини відчаю нам на допомогу приходять рідні, друзі, близькі по духу люди, які за допомогою всього одного-єдиного слова вдихають у нас нові сили та бажання творити добро.

Проте, не лише в особистому житті відкриваються скарбниці – людські душі за допомогою словесного ключа.

Кожна людина, яка вміє правильно формулювати та виголошувати свої думки, досягає успіху. У цьому ми неодноразово переконалися на наших заняттях з риторики. Пригадайте неймовірні судові промови Цицерона, адже за допомогою правильно підібраних, майстерно відшліфованих, стилістично оформлених та подекуди завуальованих слів він міг достукатись до суддів та виправдати невинну людину, аби вона не відбувала покарання за нескоені злочини.

І в наші часи нічого не змінилось, сучасне суспільство характеризується інтенсивним розвитком мовленнєвих комунікацій, тому сила слова набирає свою вагу й сьогодні. З легкістю на високі посади приймають тих, хто вміє гарно говорити, подекуди навіть не звертають уваги на рівень освіти. Ще у XIX ст. Людвіг Фейєрбах зазначав, що «усне, живе слово досягає вищих посад завдяки рекомендаціям її світлості княгині фантазії та її камердинерів – очей та вух.»

Отож, як бачимо, за допомогою словесних ключів можна відкрити будь-які двері та досягти успіху не лише в особистому житті, а й зробити собі гарну кар'єру.

То ж скільки різноманітних скарбів у житті ви вже відкрили своїм словесним ключем?

Симончук Анастасія, 231 група

Словесний ключ вчителя-оратора

Культура мови – обов'язок чи ні?

Навіщо існують закони і правила? Може, обійдемося без них, як гадаєте?

Повсякчас у всіх галузях ми знаходимо певні рамки та обмеження. Це гнітить, адже треба все вчити, жити з цим. Звичайно, такі повсякденні кордони пригнічують нашу індивідуальність, блокують лет думки та фантазії. Вам таке знайомо?

Проте варто поглянути на цю ситуацію з іншого боку – чи приємно, чи зручно жити в постійному хаосі, не знаходячи конкретного місця собі та своїм думкам? Погодьтеся, усьому має бути місце; як не крути, грань з порядком нетривка. Дана проблема стосується абсолютно всього: взаємин між людьми, поведження на проїжджій частині, політиці тощо. У тому числі й мови.

Російський лінгвіст Рубен Будагов сказав: «Культура мови – це зовсім не «важкий обов'язок», який нібито вигадали філологи». Звичайно, спілкуватися унормованим варіантом рідної мови складно, позаяк важко ігнорувати діалектні особливості в мовленні, інваріантність слів. Але ж ми можемо вдало поєднувати ці речі! І не лише філологи мають таку можливість, або ж, навіть, необхідність, а й кожна людина, яка поважає себе.

Саме нормативність, культура мови є тим ключем до взаєморозуміння та взаємоповаги.

Конфуцій влучно сказав: «Володіти собою настільки, щоб поважати інших, як самого себе, і поводитися з ними так, як ми бажаємо, щоб з нами поводитися, – ось що можна назвати вченням про людинолюбство». Іншими словами – стався до інших так, як хочеш, щоб ставилися до тебе.

Таке ставлення, володіння собою і є основою культуромовної особистості. Згодимося з Р. Будаговим – не можна називати обов'язком культуру мовлення. Це радше усвідомлений вибір кожного мовця.

Котик Віта, 232 група

Праведні грішники

«Люди поділяються на праведників, що вважають себе грішниками, та грішників, що вважають себе праведниками». (Паскаль)

Сьогодні ми часто застосовуємо для характеристики людини такі поняття як «праведний» та «грішний». А чи часто Ви замислюєтесь над їх значенням та колом вживання? Отже, давайте розбиратися. Слово «праведність» походить від слів «праведний», «правда», «правильний» і означає стан зовнішнього та внутрішнього життя людини, який відповідає вищому закону, тобто Божественним заповідям. Поняття гріха зазвичай витлумачується як порушення релігійних приписів.

У Святому Письмі гріх завжди розуміється як поривання стосунків людини з Богом, відступництво від нього. А чи знаєте Ви, що на християнському Сході гріх сприймають як смертельну хворобу? І лише каяття наче зцілює від цієї хвороби, відновлює праведність і святість. У Середньовіччі «смертними гріхами» вважали передусім виступи проти Бога й потурання фізіологічним й емоційним імпульсам, які не узгоджуються з релігійною ідеологією.

Біблія не наводить точного списку гріхів, але застерігає від їх здійснення в десяти заповідях. Кожному з гріхів протистоїть певна чеснота, ознака праведності. А чи знаєте Ви, що у 2008 році католицька церква запропонувала додати до традиційних семи смертних гріхів «сім соціальних гріхів»: порушення «біоетики» (наприклад, контроль народжуваності); дослідження, сумнівні з точки зору моралі; забруднення довкілля; поглиблення прірви між бідними та багатими; надмірне багатство; доведення до бідності; зловживання наркотиками.

Іноді можна спостерігати, що грішники благоденствують, а праведники страждають. Нерідко ми бачимо, як зло перемагає, а добро зазнає поразки, люди платять злом за добро. Однак, на мою думку, ніхто за життя не може сказати про себе, що він праведник, тому що вихвалятися своєю духовністю — ознака гордині, а це найперший зі смертних гріхів.

А як вважаєте Ви?

Григоренко Анастасія, 232 група

Словесний ключ вчителя-оратора

Чи «просіюєте» ви свої слова?

Все, про що маєш намір ти сказати, розглянь перше в умі своєму, бо у багатьох язик випереджає й саму думку. (Ісократ)

Слово... Які асоціації у вас виникають, кажучи його? Які відчуття, думки? Для мене слово це вічність. Запитаєте, чому? Важко сказати, мабуть, тому, що протягом багатьох століть видатні люди, звичайні селяни, робітники створювали безліч приказок, оповідань, казок – і все про нього!

Ще в давні часи люди чудово розуміли силу і значення слів в житті людини. Можливо, вам відома філософська притча «Про три сита Сократа»: до знаменитого давньогрецького мудреця прийшов знайомий, який хотів розповісти йому про одного його друга. І тоді Сократ попросив «просіяти» його розповідь через три «сита»: правди, добра і користі. Виявилось, що вісті, які приніс знайомий Сократа, не цілком правдиві, погані і не принесуть ніякої користі. Тоді іменитий філософ запитав його, а навіщо йому знати те, що має намір сказати йому знайомий.

В алегоричній формі притча віщає нам про роль слів у житті людини. Згадайте рядки російського поета Вадима Шефнера, в яких говориться про те, що «словом можна вбити, словом можна врятувати». А чи завжди ми акуратно і зважено підбираємо слова, пам'ятаючи, як багато вони значать у людського життя? Чи пам'ятаємо ми те, що слово – це не просто символ, а щось більше?

З найдавніших часів люди намагалися говорити, використовуючи певні правила, коротко і ясно. На глиняних табличках шумерів ще в IV-II тисячоліттях до нашої ери знайдені настанови про те, як вести себе під час розмови. У ті далекі часи люди розуміли, що не можна говорити в роздратованому стані, бо потім доведеться каятися.

«Закони Ману», що являють собою давньоіндійський збірник поведінкових норм, свідчили, що не можна вимовляти слова в пригніченому стані. Недозволено словами лякати інших. На древньому Сході вважалося найбільшою образою піти, не дослухавши людину до кінця. Грубі словесні форми, посилені людськими образами і душевими переживаннями, можуть викликати серйозні захворювання. Злі слова несуть негативну енергетику, завдаючи збитків людській психіці.

На противагу їм добрі, сердечні слова та побажання пам'ятаються роками, приносять гармонію і спокій в людську душу. Але, на превеликий жаль, в сучасному житті, ви погодитесь, що ми часто забуvasмо або не хочемо говорити ласкаві й ніжні слова. Як було б гарно, якби люди не соромилися і не забували дякувати один одному, говорити красиві компліменти.

Тож, колеги, що ж тоді таке – це дивовижне слово?

У нього є досить багато значень – і церковний засіб інформації через передавання інформації через пісні, безцінний засіб для оратора (Цицерон), а слово – струм, а слово – зброя (Ліна Костенко), і звісно, нам усім відоме твердження: слово – найменша самостійна частина речення.

«Слова – теж вчинки», – так писав Анатоль Франс. Ми – творці нашого світу, нашого майбутнього, нашого слова. І я хочу, щоб кожен з вас запам'ятав думку відомої української поетеси, великої людини Ліни Костенко: «Лиш народи, явлені у Слові, достойно можуть жити на землі!»

Нам Богом дано великий дар – слова, що виливаються в мову, за допомогою якої ми спілкуємося і передаємо інформацію. Не можна забувати про велику відповідальність у поведженні з нею. Слова мають величезну силу, яку можна використовувати на благо людини. Адже саме вони – «одяг» наших думок, що визначають якість тих умов, в яких ми живемо.

Отже, не забувайте, що слово – наш постійний супутник у житті. Лише від нас самих залежить, які слова добирати для спілкування з іншими людьми. Слово вимагає обережного ставлення до себе, вміння ним правильно користуватися. І зовсім неправильно ми чинимо, коли вживаємо грубі, непристойні слова, забуваючи, що яке слово скажемо, таке до нас і повернеться. А тому прислухаймося не тільки до слів інших людей, а й до того, як говоримо самі.

Словесний ключ вчителя-оратора

Мова – скарбниця знань

Найбільше і найдорожче добро в кожного народу – це його мова. Ота жива схованка людського духу, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподіванки, розум, досвід, почування. (Панас Мирний)

Чи згодні ви, що мова – це скарбниця духовності, це характер народу? У ній відбито звичаї, побут. Але мова не може існувати відокремлено, і тут виникає нове поняття – народ. Саме народ дає мові силу і красу. Народ і мова – поняття нерозривні. І доки живе мова – житиме народ.

Мова – здатність людини говорити, висловлювати свої думки. Кожна людина, що живе на землі, користується мовою, від маленької дитини до старенької бабусі чи дідуса. З допомогою мови, ми передаємо один одному свої думки, почуття, розповідаємо про різні події.

Український народ зберігає пам'ять про свою історію, культуру саме за допомогою мови. Наші діди та прадіди створили безліч творів усної народної творчості, в яких вони розповіли нам про звичаї нашого народу, красу та багатство рідного краю, його славне минуле, боротьбу за свободу та незалежність. Це такі твори: українські народні пісні, казки, байки, приказки, прислів'я... Погодьтеся, нам завжди було цікаво, якою була рідна мова нашої сім'ї, адже можемо припустити, що в нашому роді були не тільки українці, але і представники інших народів, яких багато на

нашій землі.

Навіщо людині потрібна мова, яка її роль у житті суспільства? На ці питання шукали відповіді найвидатніші розуми людства. Давайте і ми спробуємо дати відповідь на це питання. За допомогою мови люди від одного покоління до іншого передають свої знання та досвід. Адже в той момент, коли мову зафіксували в письмовому вигляді, виникла цивілізація. У сучасному світі мови багатьох народів знаходять багатогранне застосування в народному господарстві, навчанні, історичному аспекті, розвиваючись разом з науково-технічним процесом.

На закінчення мені хотілося б сказати, що мову необхідно не тільки берегти, але і вміти нею користуватись. Завжди знайте значення слів, які ви говорите, прагніть використовувати якомога менше іноземних замінників, оскільки це псує всю красу нашої мови. Читайте класичну літературу і пам'ятайте, що кожна «кинута» нами фраза відіграє важливу роль в людському житті і тому ніколи не використовуйте їх необдуманно.

Заїка Тетяна, 232 група

Словесний ключ вчителя-оратора

Слова – одяг наших думок

«Слова – це предмети, і маленька крапля чорнила, падаючи на думку, подібно до роси, створює те, що примушує думати тисячі, можливо мільйони людей».

Кількасот років тому, крапля чорнила впала на думку Джорджа Байрона, і змусила сьогодні задуматись вас. А це ж були просто слова. Та чи доречно так говорити? Мені здається, слово, це аж ніяк не просто.

Пропоную заглибитися у світ слів. Ми, філологи, звичайно, постійно в нього занурені, але, можливо, ви зараз почуєте дещо неочікуване.

Усе наше життя, розвиток культури, науки, релігії, духовності – все це стало можливим тільки з розвитком мови. Недарма найбільша книга всіх часів Біблія починається з думки: «На початку було Слово, і Слово було у Бога, і Слово було Бог».

З'явилась думка і отримала силу у слові. І це велика сила. На цій основі в усіх релігіях використовуються молитви і мантри, коли повторювана багато раз фраза йде на підсвідомість і стає частиною нас і нашого досвіду. Із сучасних практик є аутотренінги і афірмації, коли позитивні установки багаторазово повторюються вголос або про себе. І це, до речі, працює.

Спадщина великих людей – Сократа, Платона, Конфуція, Лао Цзи, Будди, Ганді – це їх думки, котрі ми нині читаємо, і котрими ми користуємось за потребою. Телепатія? Ні, це – крапля чорнила, описана Байроном.

Що ж краще скаже про автора ніж його твір? Про його переживання, сумніви і сподівання? Ігор Калинець писав: «Що ж ти музо, як не донос на поета?»

Задумайтесь, думки проходять через віки, тисячоліття до нас саме у слові. Слова з'єднують століття, слова з'єднують людей, за допомогою слів ми створюємо майбутнє.

У далекій Африці є таке дивовижне плем'я. Вони мають одне дуже цікаве повір'я. Аборигени щиро вважають, що світ буде існувати до тих пір, поки люди ведуть розмову.

Щоб підтвердити глибину цієї думки, давайте на мить уявимо таку картину: всі люди на землі, раптом перестали говорити. Настало повне мовчання. Для філолога, це взагалі Армагедон. Кінець життя! Закриваються всі школи, університети, впаде виробництво і господарство, розвалиться наша цивілізація. Та і просто – це ж нудно взагалі не говорити.

Цей простий приклад доводить: базою нашого сучасного існування, нашого життя, наших досягнень і невдач є слово.

Слова – одяг наших думок. Кожне промовлене нами слово, будь-яка озвучена думка, є поштовхом у певному напрямку. Ми повинні завжди пам'ятати, що сенс, який ми вкладаємо в вимовлене слово, визначає його якість і його силу.

Пропоную вашій увазі думку Мігеля де Сервантеса: «Слово – як камінь: коли метне його рука, то вже потім назад не повернеш».

Ми можемо взяти будь-яке слово і вкласти в нього любов, щирість, допомогу, вкласти в нього дружнє ставлення, і це викличе відповідне почуття в тому, до кого звернена це слово. Або ми можемо взяти те ж саме слово і вкласти в нього ревності, злону, заздрість, кинути його зі злістю – і у відповідь отримати той самий дарунок.

Не будемо ходити далеко, щойно я наводила приклад слів з негативним навантаженням. Які емоції вони у вас викликали? Їх було приємно чути? А вони ж навіть нікому не адресовані. Просто перелік абстрактних понять.

Слова підняли цивілізацію на той рівень, на якому вона перебуває сьогодні. Слово, пов'язане з думкою, послужило основою усього, чого ми досягли. В глобальному сенсі. Погодитесь?

А також, ви і я. У місце, де ми зараз знаходимось, нас привели слова. Тому я закликаю вас, думайте і думайте вільно, сміливо, щоб крапля чорнила змогла зберегти і ваші думки для майбутніх поколінь.

*Газету створено під керівництвом кандидата філологічних наук,
доцента Герман В. В.*

*Матеріалом для газети стали тексти виступів юних філологів-
ораторів — студентів 3-го курсу.*

Гол. редактор: Котик В. В.

*Було використано тексти: Бовкун М., Валюх Р., Ващенко І.,
Ворожбит Т., Григоренко А., Дворнік Г., Заїки Т., Зякун А., Котик В,
Огієнко Д., Руденко Ю., Рябко Т., Середи Б., Симончук А., Суботіної А.,
Хулап Н.*

*СумДПУ ім. А. С. Макаренка
2018*

